

RAADSVOORSTEL MET BESLUIT

Raadsvergadering	: 6 maart 2023
Agendapunt	: 6
Onderwerp	: Budget energietoeslag 2023
Portefeuillehouder	: Libbe de Vries

Beetsterzwaag, 7 februari 2023

Voorstel

1. De eerste uitbetaling van de energietoeslag à € 500 per in aanmerking komende huishouden in 2023 te verrichten.
2. Hiervoor een budget van € 723.500 euro beschikbaar te stellen.

Inleiding

Op 9 januari jl. kreeg het college van B&W bericht dat de Wet energietoeslag 2023 is uitgesteld tot juni 2023, waarbij de uitvoering van deze regeling pas mag starten op 1 juli 2023. De oorspronkelijke planning was dat de gemeenten in februari en maart 2023 mochten starten met het uitkeren van deze toeslag. Dit betekent concreet dat we als gemeente binnenkort niet mogen starten met het verstrekken van 1300 euro energietoeslag voor 2023.

De Wet energietoeslag 2022 biedt de mogelijkheid tot een nabetaling van 500 euro over hetzelfde jaar. Dit mag voor alle inwoners die vorig jaar van onze gemeente de energietoeslag hebben ontvangen. Het gaat dan in feite om de eerste uitbetaling van de energietoeslag in 2023, op basis van de spelregels en de doelgroep van 2022. De raad gaat over het budget dat moet worden vastgesteld om deze eerste uitbetaling van de energietoeslag in 2023 uit te kunnen voeren.

Voor gemeenten die gebruikmaken van deze mogelijkheid van een nabetaling van 500 euro voor de energietoeslag over 2022, heeft het Rijk de energietoeslag 2023 verlaagd van 1300 euro naar 800 euro. Dit bedrag van 800 euro energietoeslag zal conform de Wet energietoeslag 2023 vanaf juli a.s. aan onze inwoners (die hiervoor in aanmerking komen) worden uitgekeerd. Op basis van de concept wettekst voor de energietoeslag 2023, die verantwoordelijk minister Schouten onlangs naar de Tweede Kamer heeft verstuurd, lijken de doelgroep en de spelregels verder niet te veranderen.

Beoogd effect en/of resultaat

Het college vindt het wenselijk om niet tot juli a.s. te wachten met de eerste uitbetaling van de energietoeslag in 2023, maar om hier binnenkort al mee te beginnen. Met dit voorstel wordt voorzien in het budget dat nodig is om dit ook daadwerkelijk te kunnen doen.

Argumenten

- 1.1 Met dit voorstel zorgen we ervoor dat onze inwoners met een laag inkomen in 2023 zo snel mogelijk weer financiële compensatie ontvangen voor de hoge energiekosten.*

De energiekosten blijven voorlopig bijzonder hoog. Ondanks landelijke compensatiemaatregelen zoals het prijsplafond voor energie, blijkt dat vooral inwoners met een laag inkomen hier alsnog door in de (financiële) problemen kunnen komen. Met deze uitbetaling van 500 euro energietoeslag zorgen we er als gemeente voor dat deze op dit punt kwetsbare groep inwoners, binnenkort weer een financieel steuntje in de rug krijgt om de hoge energierekening te kunnen betalen.

- 1.2 Dit voorstel zorgt voor een gespreide uitbetaling van de energietoeslag in 2023.*

De praktijk leert ons dat de jaarlijkse afrekening van de energierekening bij onze inwoners op verschillende momenten in het jaar binnenkomt. Door de huidige situatie op de energiemarkt is deze afrekening, zeker voor inwoners met een laag inkomen, vaak een (te) groot bedrag om te betalen. Door als gemeente de uitbetaling van de energietoeslag in 2023 te spreiden, zorgen we ervoor dat

deze inwoners op meerdere momenten financiële steun ontvangen. Dit helpt om onder andere de dure eindafrekening van energie te kunnen blijven betalen.

1.3 Inwoners die hier recht op hebben hoeven niet opnieuw een aanvraag te doen voor uitbetaling van de energietoeslag op basis van dit budget.

De wet biedt ons de mogelijkheid om voor deze doelgroep (inwoners met recht op de energietoeslag 2022) een ambtshalve nabetaling te doen. Dit maakt dat we deze toeslag zeer laagdrempelig aan een grote groep inwoners beschikbaar kunnen stellen. Bovendien hoeven inwoners die in 2022 wel een aanvraag moesten doen om in aanmerking te komen voor de energietoeslag, dit voor deze nabetaling niet opnieuw te doen.

Bovendien betekent dit minder werk en daarmee minder uitvoeringskosten voor de gemeentelijke organisatie. Er hoeven immers geen aanvragen te worden beoordeeld en de doelgroep over 2022 is al volledig bekend. Er kan dus direct worden overgegaan tot uitbetaling.

Kanttekeningen

1.1 De energietoeslag die via dit voorstel binnenkort wordt uitgekeerd, kan alleen worden uitbetaald aan onze inwoners die hier in 2022 recht op hadden.

Om als gemeente binnenkort al energietoeslag uit te kunnen betalen, moeten we gebruikmaken van de wettelijke mogelijkheid om dit voor de inwoners te doen die deze toeslag in 2022 ook hebben ontvangen. Door het uitstel van de nieuwe wet in 2023, is het voorlopig wettelijk niet toegestaan energietoeslag uit te betalen aan inwoners die hier sinds dit jaar (dus vorig jaar niet) recht op zouden hebben. Dit mag naar verwachting pas per 1 juli a.s. Dit is de beoogde datum van inwerkingtreding van de Wet energietoeslag 2023.

1.2 De energietoeslag 2023 wordt waarschijnlijk lager door de voorgestelde nabetaling van 500 euro (aanvullende) energietoeslag over 2022.

In het concept wetsvoorstel voor de Wet energietoeslag 2023, dat verantwoordelijk minister Schouten op 28 december jl. heeft gepubliceerd, staan voor gemeenten twee opties genoemd voor de uitbetaling van de energietoeslag in 2023. De eerste optie is om als gemeente tweemaal energietoeslag uit te keren in 2023. De eerste keer door de hier voorgestelde nabetaling van 500 euro op basis van de energietoeslag 2022. De tweede keer door vanaf 1 juli a.s. op basis van de energietoeslag 2023 een bedrag van 800 euro beschikbaar te stellen.

De tweede optie waarvoor gemeenten kunnen kiezen is om in de komende maanden geen energietoeslag uit te keren. Zij kunnen dan vanaf 1 juli 2023 in één keer 1300 euro op basis van de energietoeslag 2023 aan hun inwoners (die hiervoor in aanmerking komen) aanbieden.

1.3 Inwoners die in 2022 recht hadden op de energietoeslag 2022 maar waarvoor dit nu door bijvoorbeeld een hoger inkomen niet meer zou gelden, hebben alsnog recht op deze ambtshalve nabetaling van 500 euro.

De wettelijke grondslag voor deze nabetaling is de energietoeslag 2022. Dit betekent dat inwoners die hier toen – op basis van de toen geldende spelregels – voor in aanmerking kwamen, ook altijd recht hebben op dit aanvullende bedrag van 500 euro. In de praktijk kan dit bijvoorbeeld betekenen dat er inwoners zijn die nu (vanaf 2023) een inkomen hebben boven de inkomensgrens voor de energietoeslag, terwijl ze vorig jaar wel binnen de doelgroep vielen. Zij hebben dan alsnog recht op deze ambtshalve nabetaling van 500 euro.

2.1 Het definitieve budget voor de energietoeslag in 2023 is nog niet bekend.

Dit voorstel is gebaseerd op het budget dat wij via de decembercirculaire 2022 van het Rijk hebben ontvangen, voor een nabetaling van de energietoeslag 2022 die tot 30 juni a.s. mag plaatsvinden. In dit voorstel hebben wij nog geen rekening kunnen houden met het definitieve budget voor de energietoeslag in 2023. Dit wordt namelijk pas eind mei a.s. via de meicirculaire door het rijk bekend gemaakt. Ook is de hoogte van de energietoeslag 2023 (die vanaf juli a.s. mag worden uitbetaald) nog niet definitief bekend.

2.2 Meer huishoudens ontvangen een energietoeslag dan waarvoor we de middelen van het rijk ontvangen.

De gemeente heeft in 2022 aan 1447 huishoudens een energietoeslag toegekend. Van het Rijk ontvangen we echter maar de middelen om 1144 huishoudens een energietoeslag toe te kennen. De 1447 huishoudens zijn gebaseerd op de werkelijke cijfers en de 1144 huishoudens zijn op basis van een inschatting van het Rijk. Het Rijk heeft een halve toezegging gedaan dat een gemeente er niet bij in zal schieten. Als in 2023 het aantal huishoudens dat in aanmerking komt voor de energietoeslag gelijk blijft dan zal er € 393.400 meer worden toegekend dan wat we van het Rijk ontvangen. Deze meeruitgave komt ten laste van het begrotingsresultaat 2023. Het begrotingsresultaat 2023 bedraagt na deze mutatie - € 845.000. De mutatie voor het jaar 2023 van de decembercirculaire 2022 valt echter positiever uit dan dit negatief begrotingsresultaat. De verwerking van deze circulaire en de bijbehorende begrotingsmutatie wordt later in een apart raadsvoorstel voorgelegd.

Wij gaan een actieve lobby voeren richting het Rijk om onze uitgaven voor de energietoeslag (2022 en 2023) alsnog volledig gecompenseerd te krijgen. Momenteel onderzoeken we via welke kanalen deze lobby het beste kan worden georganiseerd. Hierbij wordt in ieder geval gedacht aan de OWO-gemeenten, het P10 samenwerkingsverband en de VNG.

Middelen

Voor de uitbetaling van het eerste deel van de energietoeslag 2023 heeft de gemeente in de decembercirculaire 2022 € 572.000 ontvangen. Omdat het jaar 2022 is afgesloten kan er geen begrotingswijziging 2022 meer worden gemaakt waarmee het bedrag in kwestie naar 2023 kan worden overgeheveld. Dat betekent dat het bedrag in kwestie onderdeel uitmaakt van het rekeningresultaat 2022. De voorgesteld nabetaling van € 723.500 komt daarom ten laste van het begrotingsresultaat 2023. Het begrotingsresultaat 2023 bedraagt na deze mutatie - € 845.000.

SDG's

Dit voorstel draagt bij aan een inclusieve samenleving en de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's): 1. Einde aan armoede, 2. Einde aan honger en 10. Verminderen van ongelijkheid.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen

N.v.t.

Vertrouwelijke stukken ter inzage gelegd voor raadsleden

N.v.t.

Burgemeester en wethouders van de Gemeente Opsterland,

De secretaris,

De burgemeester,

Sandra van 't Hooge

Lex Roolvink

Team	: Ontwikkeling Sociaal domein
Behandelend ambtenaar	: Jeroen Jansen
Telefoonnummer	: 06-82774234
Emailadres	: jeroen.jansen@opsterland.nl

Raadsbesluit

Raadsvergadering : 6 maart 2023
Agendapunt : 6
Onderwerp : Raadsvoorstel over het budget van de energietoeslag in 2023

De raad van de Gemeente Opsterland,

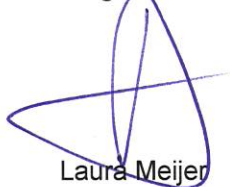
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 7 februari 2023,

besluit:

1. De eerste uitbetaling van de energietoeslag à € 500 per in aanmerking komende huishouden in 2023 te verrichten.
2. Hiervoor een budget van € 723.500 euro beschikbaar te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de Gemeente Opsterland van 6 maart 2023.

De griffier,

Laura Meijer

De voorzitter,

Lex Roolvink